

4. UVEDENÍ DO PROBLEMATIKY

4.

Mezi hlavní rysy zvukové stránky portugalského přízvuk, jehož vliv se projevuje na realizaci vokálů, a to zejména vokálů orálních (Barbosa 1983: 212–222, Barbosa 1994c: 131–135). S ohledem na typy slabik, v nichž se realizují, lze tyto vokály dělit na dvě základní skupiny: (a) **samohlásky ve slabice přízvucné**, (b) **samohlásky ve slabicích nepřívucných**. Dále bude vyloženo, že distribuce vokálů není ve všech nepřívucných slabicích stejná. Mezi samohláskami tak lze stanovit určitou hierarchii. Všechny osm portugalských vokálů se vyskytují ve slabicích přízvucných. Jejich výslovnost je různá, jsou charakterizovány plnou intenzitou a trváním a mají všechny typické akustické rysy. Pro realizace ve slabicích nepřívucných je příznačná **vokálová redukce**. Navíc vokály v těchto slabicích, a to zejména [i], [u], vykávají například krátkou dobu trvání, často jsou i koartikulace s konsonanty. Jako příklad lze uvést, že i pouhá **labializace**, vyjádřená například symbolem [ʷ] (Barbosa 1983: 105) přenesená na souhlásku [t] ve slově *gato* [ˈgato], „kočka“ je vnímána jako [u]. Jindy je tato labializace interpretována jako aspirace (Andrade-Viana 1996: 126). To ovšem nebírá v úvahu rodilým uživatelům jazyka (Barbosa 1983: 13). Připomeňme rovněž, že v nepřívucných slabicích je počet vokálů rozšířen o velmi krátkou a nestálou hlásku [ɨ], často odpadající v závislosti na tempu promluvy.

Při poslechu souvislého projevu v evropské portugalské nabyvá cizinec dojem, že jde o jazyk, kde výrazně převažují konsonanty nad vokály. To je vzhledem zmíněným omezení v nepřívucných slabicích.

Konsonantismus. Pro evropskou portugalskou jsou typické tendence k například uvolněné artikulaci souhlásek, k nimž dochází zejména v intervokálních pozicích a na konci slabiky. Tato tendence se projevuje například u znělých okluziv jako okluzivy realizují na začátku slova a po konsonantu například *h, d, g*, které se jako okluzivy realizují na začátku slova a po konsonantu například podobu spirant [β, ð, ʒ] (*cabega* [kɐˈβɛsɐ], „hlava“, *cadastro* [kɐˈdastɾu]

УМЕТЛИКА ЕВРОПСКЕ ПОРТУГАЛСКИ